

Eksperska Rada ds. Bezpieczeństwa Energetycznego i Klimatu

Warszawa, 29 czerwca 2022 r.

INFORMACJA PRASOWA

Powstaje Eksperska Rada ds. Bezpieczeństwa Energetycznego i Klimatu. Rada powstaje w burzliwym momencie wojny rosyjskiej w Ukrainie, kiedy wiele ustalonych zasad i starych przekonań ulega przewartościowaniu. Celem Rady jest wsparcie procesów wzmacniających bezpieczeństwo energetyczne i transformację energetyczną w Polsce. Inicjatorkami przedsięwzięcia są Monika Morawiecka z Regulatory Assistance Projekt i Joanna Maćkowiak-Pandera z Forum Energii. Do współtworzenia rady zostało zaproszonych ponad 20 ekspertek i ekspertów energetycznych.

Pierwszym tematem, którym zajęła się Rada w czerwcu są rekomendacje dotyczące założeń do aktualizacji Polityki Energetycznej Polski do 2040 r. i bieżącej sytuacji energetycznej.

Kontekst

W ostatnich tygodniach w wyniku ataku Rosji na Ukrainę na naszych oczach w krótkim czasie dokonuje się duże przewartościowanie. Zmienia się podejście do bezpieczeństwa, współpracy międzynarodowej, polityki energetycznej. To kluczowy moment w naszej historii, ważne są mądre decyzje.

W kwestiach energetycznych priorytetem stało się uniezależnienie od rosyjskich dostaw surowców – w jak najkrótszym czasie. Dotyczy to nie tylko Polski, ale całej Unii Europejskiej. Znajdujemy się w głębokim kryzysie paliwowym, a jednocześnie problemy energetyki, w tym szeroko rozumianego ciepłownictwa, nie tylko nie znikają, ale nasilają się: rosnące ceny energii, starzejące się elektrownie węglowe, zmniejszająca się dyspozycyjność elektrowni, wysoka emisyjność jednostek wytwórczych, a co za tym idzie pogarszająca się konkurencyjność gospodarki. Do tego dochodzą szybko rosnące ceny paliw do ogrzewania, zanieczyszczenie powietrza, konieczność ochrony klimatu. Obciążenia dla odbiorców energii są coraz większe, istnieje ryzyko, że przy tak dużych zmianach utracimy z oczu podstawowy cel - jakim jest zapewnienie bezpiecznych, niskoemisyjnych i efektywnych kosztowo dostaw energii i ciepła do wszystkich odbiorców. Trzeba zrobić wszystko, aby kryzys wzmocnił polską gospodarkę i społeczeństwo i poprawił bezpieczeństwo energetyczne.

Pierwsze rekomendacje Rady – PEP 2040

Przygotowanie Polski do przejścia trudnego okresu zależy od poprawnych diagnoz oraz dobrych i skoordynowanych decyzji po stronie rządu, samorządów i biznesu. Rekomendacje w sprawie założeń do aktualizacji PEP 2040 zostały przyjęte przez członków Rady jednogłośnie po pogłębionej dyskusji.

Główne wnioski i rekomendacje Rady:

- W obecnych warunkach wojny w Ukrainie oraz odcinania dostaw rosyjskich surowców priorytetowa jest **perspektywa krótkoterminowa**: najbliższej zimy - zapewnienie bezpiecznych, stabilnych dostaw energii elektrycznej oraz ciepłej, a także surowców: gazu ziemnego, węgla, ropy po cenach, które społeczeństwo i gospodarka Polski będzie w stanie udźwignąć.
- Obywatele powinni być świadomi sytuacji i przygotowani. Rada rekomenduje uruchomienie **ogólnopolskiej kampanii społecznej** mobilizującej społeczeństwo do **oszczędzania energii** – elektrycznej, ciepłej oraz paliw w transporcie.
- Kryzys energetyczny nie może zatrzymać transformacji energetycznej. Najważniejsze są **działania systemowe** redukujące zużycie paliw kopalnych w perspektywie najbliższych kilku lat, m.in. poprzez przyspieszenie rozwoju **źródeł odnawialnych, elektryfikację w sektorach ciepła, transporcie i przemyśle**.
- Konieczne jest zintensyfikowanie działań związanych z **poprawą efektywności energetycznej** (np. termomodernizacja budynków, wykorzystanie ciepła odpadowego). Niezbędna jest pilna rewizja przyjętej w lutym 2022 Długoterminowej Strategii Renowacji Budynków i przyspieszenie zapowiadanego tempa modernizacji oraz wdrożenie bądź reforma programów wspierających.
- Polska powinna maksymalnie przyspieszyć rozwój OZE. **W 2030 r. co najmniej 50%** zapotrzebowania na energię elektryczną netto **powinno pochodzić ze źródeł odnawialnych**. Konieczne jest zniesienie barier administracyjnych dla rozwoju tych źródeł, utrzymanie racjonalnych zachęt do rozwoju i zmiana organizacji rynku energii, aby system energetyczny był elastyczny i działał bezpiecznie, gdy szybko rośnie udział zmiennych źródeł.
- Kluczowy jest przemysł jako trzon gospodarki, który jednocześnie eksponowany jest na wiele ryzyk – rosnących cen paliw, przerwanych łańcuchów dostaw. W sytuacji zagrożenia dostaw energii przemysł jako pierwszy będzie poddany ograniczeniom. Dlatego pilnie trzeba przygotować płatne mechanizmy redukcji popytu, aby jak najmniej ucierpiały miejsca pracy.
- Istotne będzie **racjonalne kosztowo wykorzystanie istniejącej węglowej infrastruktury wytwórczej**. Jednak nie ma wątpliwości, że Polska dalej musi planować transformację energetyczną i ograniczać rolę paliw kopalnych w energetyce. Paliwa kopalne w kolejnych latach będą bardzo drogie.
- **Gaz powinien być traktowany wyłącznie jako paliwo uzupełniające**. Polska powinna podjąć działania ograniczające użycie gazu w sektorach gospodarki - ogrzewaniu, ciepłownictwie, przemyśle, transporcie i elektroenergetyce.

Pełna treść stanowiska Rady wraz z przykładami rekomendowanych działań jest dostępna na dedykowanej stronie internetowej pod adresem rada-energetyczna.pl.

W kolejnych tygodniach Ekspertka Rada ds. Bezpieczeństwa Energetycznego i Klimatu będzie pracować nad kolejnymi rekomendacjami przygotowującymi nasz kraj na przejście kryzysu energetycznego.

Cel utworzenia Rady

Celem Ekspertkiej Rady jest wsparcie procesów decyzyjnych w obszarach kluczowych dla poprawy bezpieczeństwa energetycznego Polski i ochrony klimatu. Rada działa poprzez publikację rekomendacji w sprawach strategicznych. Rada będzie dyskutować i rekomendować rozwiązania dotyczące kierunków polityki energetycznej, planów w zakresie energii i klimatu, ale także sieci dystrybucyjnych, efektywności energetycznej czy szeroko rozumianego ciepłownictwa.

Komentarze

- *Założenia do aktualizacji Polityki Energetycznej Polski właściwie identyfikują kierunki, którymi powinna podążać polska transformacja energetyczna, podkreślając rolę odnawialnych źródeł energii oraz efektywności energetycznej w zapewnieniu bezpieczeństwa i suwerenności energetycznej. Teraz czas na wyznaczenie konkretnych i ambitnych celów i ich szybką implementację – przekonuje Monika Morawiecka z Regulatory Assistance Project.*
- *Zależy nam na pokazywaniu realnych rozwiązań, ale też kierunków długofalowych. W tych trudnych czasach liczymy na mądre decyzje, które będą zwiększać odporność Polski na kryzysy - energetyczny i środowiskowy. Chcemy zostawić naszym dzieciom do życia bezpieczny świat, w którym nie brakuje energii – mówi dr Joanna Maćkowiak-Pandera z Forum Energii.*

Skład Rady

Radę tworzy grono ok. **20 ekspertek i ekspertów**. Osoby zaproszone przez inicjatorów do Rady reprezentują różne punkty widzenia i posiadają wieloletnie doświadczenie w kluczowych obszarach energetyki: spółkach energetycznych, biznesie, administracji państwowej, przemyśle, konsultingu, nauce, ciepłownictwie, think tankach, giełdzie energii czy instytucjach finansowych. Jednocześnie Rada została ukształtowana tak, aby uniknąć konfliktu interesów w instytucjach, które obecnie odpowiadają za realizację strategii energetycznej państwa.

Radę tworzą: Dr Joanna Maćkowiak Pandera i Monika Morawiecka oraz Piotr Arak, Maciej Burny, Rafał Czyżewski, Dorota Dębińska-Pokorska, Łukasz Dobrowolski, Robert Jeszke, Henryk Kaliś, prof. Janusz Lewandowski, Agata Łoskot-Strachota, Jacek Misiejuk, Wojciech Myślecki, Remigiusz Nowakowski, Grzegorz Onichimowski, Bogusław Regulski, Janusz Reiter, Jarosław Rot, prof. Paweł Ruszkowski, dr Paweł Skowroński, prof. Konrad Świrski, Paweł Wróbel i Dorota Zawadzka-Stępniak.

Sposób działania

Rada będzie się zbierać kilka razy w roku, wspólnie decydować o priorytetowych tematach oraz uzgadniać rekomendacje, które następnie będą publikowane na dedykowanej stronie:

rada-energetyczna.pl oraz przekazywane decydentom.

Rada działa na zasadzie non-profit, nie promuje żadnych konkretnych technologii ani firm. Jest apolityczna, nie zabiera głosu w kwestiach personalnych i partyjnych. Osoby tworzące Radę prezentują poglądy własne, a nie instytucji w których pracują.

Kontakt

Klaudia Wojciechowska, Manager ds. relacji zewnętrznych

klaudia.wojciechowska@forum-energii.eu

+48 691 022 426

Aleksandra Dziadykiewicz, Communications Manager

aleksandra.dziadykiewicz@forum-energii.eu

+48 573 378 898